

**PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
DELEGATURA w ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
tel. 86/216-34-08
Ł.5142.92.2023.SZ**

POZWOLENIE

Po rozpatrzeniu wniosku Pana Andrzeja Dudy Burmistrza Kolna, reprezentującego Miasto Kolno, 18-500 Kolno, ul. Wojska Polskiego 20, z dnia 30.11.2023 r. (data wpływu: 30.11.2023 r.), w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych polegających na wykonaniu remontu zabytkowego kamiennego muru cmentarza komunalnego w Kolnie przy ul. Sobieskiego oraz znajdującego się na jego terenie pomnika poległych żołnierzy pod Lemanem, dz. 1637 Kolno, działając na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. f, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3, art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.), stosownie do §12 i 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81 ze zm.),

p o z w a l a m:

Miastu Kolno, 18-500 Kolno, ul. Wojska Polskiego 20 na prowadzenie robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku na dawnym cmentarzu rzymskokatolickim obecnie komunalnym w Kolnie przy ul. Sobieskiego, dz. nr 1637 Kolno, polegających na wykonaniu remontu zabytkowego kamiennego muru ww. cmentarza przy ul. Sobieskiego w Kolnie oraz remontu znajdującego się na jego terenie pomnika ofiar wojny poległych pod Lemanem w 1920 r., przy spełnieniu następujących warunków polegających na obowiązku:

1/ kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi, albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

2/ przekazania PWKZ Delegatura w Łomży:

- imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 1,

- dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

- oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przejęciu przez tę osobę obowiązku kierowania pracami, albo samodzielnego ich wykonywania,

nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1;

3/ kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

4/ przekazania PWKZ Delegatura w Łomży:

- imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej robotami budowlanymi albo imienia, nazwiska i adresu osoby wykonującej nadzór inwestorski,

- dokumentów potwierdzających posiadanie przez nie kwalifikacji, o których mowa w art. 37c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

- oświadczenia osoby kierującej robotami budowlanymi albo osoby wykonującej nadzór inwestorski o przejęciu przez tę osobę obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego,

nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, a w toku robót budowlanych na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby kierującej robotami budowlanymi albo osoby wykonującej nadzór inwestorski;

5/ zawiadomienia PWKZ Delegatura w Łomży o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac

konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych;

6/ niezwłocznego zawiadomienia PWKZ Delegatura w Łomży o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytków.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia robót budowlanych: zgodnie z załączonym do wniosku projektem budowlanym „Remont zabytkowego kamiennego muru cmentarza komunalnego w Kolnie przy ul. Sobieskiego oraz znajdującego się na jego terenie pomnika poległych żołnierzy pod Lemanem. 18-500 Kolno, ul. Sobieskiego. Kategoria VI. Identyfikator działek : 200601_1.0001.1637, obręb Kolno, działka nr 1637”, zespół projektantów : arch. mgr inż. Anna Korowicka – Ciborowska, mgr inż. Andrzej J. Wszeborowski, mgr inż. Żaneta Walendziak (23 listopad 2023).

Postępowanie w sprawie niniejszego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione jeśli w trakcie wykonywania robót określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2027 r.

UZASADNIENIE

Pan Andrzej Duda Burmistrz Kolna, wnioskiem z dnia 30.11.2023 r. (data wpływu: 30.11.2023 r.), wystąpił do Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Delegatura w Łomży, o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych polegających na wykonaniu remontu zabytkowego kamiennego muru cmentarza komunalnego w Kolnie przy ul. Sobieskiego oraz znajdującego się na jego terenie pomnika poległych żołnierzy pod Lemanem, dz. 1637 Kolno. Do wniosku załączone zostały następujące dokumenty: 1/ „Projekt budowlany. Remont zabytkowego kamiennego muru cmentarza komunalnego w Kolnie przy ul. Sobieskiego oraz znajdującego się na jego terenie pomnika poległych żołnierzy pod Lemanem. 18-500 Kolno, ul. Sobieskiego. Kategoria VI. Identyfikator działek : 200601_1.0001.1637, obręb Kolno, działka nr 1637”, zespół projektantów : arch. mgr inż. Anna Korowicka – Ciborowska, mgr inż. Andrzej J. Wszeborowski, mgr inż. Żaneta Walendziak (23 listopad 2023), 2/ dowód uiszczenia opłaty skarbowej, 3/ dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania o wydanie pozwolenia – wypis z rejestru gruntów, 4/ Oświadczenie Burmistrza Kolna z dn. 30.11.2023 r. o posiadanym tytule prawnym do zabytku, 5/ Raport uproszczony dla działki nr 1637 w Kolnie.

Przedmiotem wniosku są planowane roboty budowlane odnośnie kamiennego ogrodzenia cmentarza oraz inne działania przy usytuowanej na cmentarzu mogile z 1920 r. obejmujący :

1/ mur kamienny - prowadzenie robót budowlanych obejmujących remont kamiennego muru ogrodzenia cmentarza rzymskokatolickiego „starego” obecnie komunalnego w Kolnie przy ul. Sobieskiego w zakresie wykonania min. : niwelacji terenu wzdłuż muru od strony cmentarza i przywrócenie pierwotnej wysokości terenu. W celu odprowadzenia wód opadowych od muru i posadowienia ogrodzenia wykonana zostanie od strony cmentarza przy murze warstwa piaskowa stabilizowana trasem położona na folii PCV IZOKPOL typu T. Rozebrany zostanie zdegradowany technicznie narożnik A i B z cegły ceramicznej pełnej, a następnie zostanie wymurowany ponownie z cegły rozbiórkowej i cegły nowej o identycznych wymiarach i parametrach. Usunięte zostaną cementowe zaprawy, spoinowania muru, naloty i nawarstwienia. Wykonane zostanie przemurowanie i uzupełnienie wskazanych w projekcie części muru z kamienia z użyciem zaprawy trasowej. Na odcinku 7,5 m od punktu 11 na rysunku projektowym ze względu na duże odchylenie muru na zewnątrz groźbą zawalenia mur zostanie rozebrany i wymurowany ponownie z użyciem kamienia z rozbiórki. Wykonane zostanie kotwienie odspojonych partii muru w miejscach spękań i szczelin wskazujących na nieustabilizowaną pracę konstrukcji. Wykonana zostanie rekonstrukcja fug zaprawą mineralną dopasowaną technicznie i kolorystycznie. Rozebrana zostanie a następnie wykonana nowa czapa wieńcząca z kapinosem o spadku 3% do cmentarza. Wykonana zostanie hydrofobizacja spoinowania muru. Wykonane zostaną prace konserwatorskie i restauratorskie stalowych przesł bramy i furtki od strony ul. M. Konopnickiej.

2/ remont pomnika żołnierzy poległych pod lemanem w 1920 r. składającego się z kamienia z inskrypcją i krzyżem flankowanego po obu stronach murkiem z cegły klinkierowej – przeprowadzona zostanie dezynfekcja kamienia na mogile wraz z oczyszczeniem i zaimpregnowaniem. Wykonana zostanie rekonstrukcja fug przy użyciu zaprawy mineralnej. Uczytelniony zostanie istniejący napis na kamieniu. Konserwacji poddany zostanie metalowy krzyż na kamieniu. Zdemontowana zostanie istniejąca czapa betonowa na murku po obu stronach kamienia. Rozebrany zostanie do istniejącej podmurówki betonowej murek z cegły, a następnie odtworzony zostanie ww. murek z cegły klinkierowej czerwonej i białej pełnej z zachowaniem istniejącego wzoru. Zamontowana zostanie nowa systemowa czapa betonowa dwuspadowa z kapinosem.

Z treści wniosku i załączonego do niego projektu budowlanego, wynika, że stan kamiennego muru ogrodzenia jest zły. Na całej długości muru czapa betonowa jest skorodowana, uszkodzona, miejscami

zdegradowana całkowicie. W dużych fragmentach muru występują braki spoinowania spowodowane korozją zapraw i znacznymi ubytkami kamienia. Wypłukanie zaprawy spowodowało wypadanie umieszczonych w niej klinów i przyczyniło się do wysuwania się kamieni z muru. Narożniki A i B przemurwane z cegły ceramicznej pełnej posiadają wypłukaną zaprawę, zlasowaną cegłę przez co mur w tym miejscu utracił swoją stateczność i odchyła się na zewnątrz. W latach poprzednich uzupełniano spoinowanie muru przy użyciu zapraw cementowych powodujących degradację muru i wymagających usunięcia. W najgorszym stanie technicznym znajduje się odcinek B-C muru z licznymi ubytkami kamienia miejscami na pełną grubość i wysokość muru. W tym przypadku należy wykonać przemurowania. Odcinki C-D i D-E znajdują się w dostatecznym stanie technicznym. Należy wykonać uzupełnienia spoin i klinów, usunąć wtórne zaprawy cementowe. Ponadto należy wykonać niwelację terenu w celu odprowadzenia wód opadowych od muru kamiennego. Konserwacji wymaga stalowa brama i furtka od strony ul. Konopnickiej. Pomnik na mogile żołnierzy polskich poległych pod Lemanem w 1920 r. składa się z pierwotnego kamienia z napisem i fotografią oraz z wykonanego w 1993 r. po obu stronach kamienia murku z cegły klinkierowej w kolorach czerwonym i białym z motywem krzyża. Cegła uległa zlasowaniu i degradacji. Należy odtworzyć murek z nowej cegły według wzoru i kolorystyki obecnie istniejącej. Określone w projekcie metody i materiały przewidziane do zastosowania spełniają wymogi konserwatorskie. Tym samym ww. projekt budowlany spełnia warunki do przeprowadzenia robót budowlanych i innych działań przy przedmiotowym zabytku.

Obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych wynika z przepisów art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowiącego, że pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Art. 36a ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi, że osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru jest zobowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c. Tryb i sposób wydawania pozwoleń określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Liście Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz.U. z 2021 poz. 81).

W przedmiotowej sprawie zabytkiem, którego ochronę należy uwzględnić, prowadząc postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia jest zabytek nieruchomy – cmentarz rzymskokatolicki „stary” obecnie komunalny położony przy ul. Sobieskiego w Kolnie, który został objęty ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomych decyzją WKZ w Łomży z dnia 31.08.1987 r., pod numerem rejestru 319, L.dz. 5340-80/87 i na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlega ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania. Wpis do rejestru jest formą ochrony zabytków, o której mowa w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przepisy art. 36 ust. 1 pkt 1 stanowią, że w odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru obowiązuje wymóg uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych oraz innych działań prowadzonych przy tym zabytku. Z treści decyzji o wpisie do rejestru wynika, że przedmiotem wpisu jest cmentarz rzymskokatolicki w Kolnie założony w 1809 r. w granicach określonych przebiegiem ogrodzenia ww. cmentarza. W uzasadnieniu ww. decyzji podano, że na wartość zabytkową cmentarza składa się m.in. : mur ogrodzeniowy kamienny z bramą murowaną z cegły, kompozycja przestrzenna, kwatera - pomnik ofiar wojny poległych pod Lemanem w 1920 r. Należy także dodać, że wspomniany pomnik nie jest indywidualnie wpisany do rejestru zabytków ruchomych.

Po ustaleniu, że wniosek jak i załączone do niego dokumenty spełniają wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., po ich przeanalizowaniu w zakresie ochrony zabytków stwierdzono, że zakres planowanych robót budowlanych i podejmowanych innych działań pozwoli na zapobieżenie dalszej degradacji kamiennego ogrodzenia na cmentarzu w Kolnie. Nastąpi także odtworzenie narożników ogrodzenia przemurowanych z cegły w formie identycznej do pierwotnego wyglądu. Ponadto inne działania podjęte przy pomniku poległych w 1920 r. pod Lemanem doprowadzą do poprawy stanu zachowania historycznego kamienia z inskrypcją na mogile i odtworzenia w dotychczasowej formie murku z cegły flankującego wspomniany kamień. W obu przypadkach w procesie remontowym wykorzystane zostaną w materiały pierwotnej substancji zabytkowej, z których zbudowane było ogrodzenie oraz murek przy pomniku : cegła, kamienie, metalowe przęsła. Planowane roboty budowlane i inne działania nie spowodują uszczerbku dla zabytkowej wartości cmentarza rzymskokatolickiego „starego” przy ul. Sobieskiego w Kolnie oraz spowodują poprawę stanu technicznego remontowanego ogrodzenia cmentarnego. W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na decyzję niniejszą służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem delegatury w Łomży Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Łomża, ul. Nowa 2, w terminie 14 dni od daty doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec tutejszego organu. Z dniem doręczenia tut. organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Irena Iwaniuk
p.o. Kierownika Delegatury

Sprawę prowadzi: S. Zgrzywa

Otrzymuje:

1. Miasto Kolno

aa

Załączniki – Projekt budowlany – 3 egz..

Zgodnie art. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 ze zm.) nie pobrano opłaty skarbowej z tytułu wydania pozwolenia.

Otrzymanie niniejszego pozwolenia nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę, albo zgłoszenia prac, wymaganego przez przepisy Prawa budowlanego.

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Administratorem podanych danych osobowych jest Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków, reprezentujący Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok, tel.: 85 74 12 332, e-mail: sekretariat@wuoz.bialystok.pl.

We wszelkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych możesz skontaktować się z naszym Inspektorem Ochrony Danych dostępnym pod adresem e-mail: iod@wuoz.bialystok.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych można odnaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce RODO.

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
w Białymstoku
DELEGATURA W ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
tel./fax 86 216-34-08

Dana decyzja jest prawomocna

08.01.2024r.

Z up. PODLASKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTEKÓW

wz. J. Tary
Irena Iwaniuk
p.o. KIEROWNIKA DELEGATURY W ŁOMŻY